

jelenlegi építési tervek költségei.

A GNV tervének megvalósítása ellen azonban nemcsak a majdnem megdupázódott beruházási költségek, a szigetközi ökológiai rendszer fölborulása, a Szigetköz alatti vízvágyon és ivóvizellátásunk veszélyeztetettsége és a Duna elszennyeződésének veszélye szól, hanem az is, hogy a GNV nem illeszkedik be gazdaságosan energiatermelő strukturánkba. A dunai vízierőművek szakaszosan üzemelnének, csucsfogyasztás idején. Ez azt jelenti, hogy jelenleg neglevő, olajfelhasználással működő csucserőműveinket alapenergia termelésére kellene átállítani, tehát nemcsak csucsfogyasztás idején, hanem folyamatosan üzemelnének. Így a vízierőművek beindítása esetén paradox módon növekedik az olajfelhasználás, ami valószínűleg nem kevés devizaviadással jár. Egyes szakértők évi 2,2 milliárd forintra teszik a várható csúcserőművek építési költségeit. A vízierőművek megépítése helyett vajon nem lenne egyszerűbb, ha a pénzt szén- és atomerőműveink fejlesztésére és a Duna környezeti szabályozására fordítanák?

A GNV megépítése a határainkon kívül élő magyarok egy kis csoportját is hátrányosabb helyzetbe hozná. A csallóközi elvezető csatorna ugyanis elágazna Pozsonytól három magyar többségű falut, amelyek így elvesztenék földjük egy részét és a régi, ill. az új Duna-meder közé szorúlnának. E körülmények a falvak elnéptelenedését eredményezhetik.

+

Ez az ismertető írás azért készült, hogy a maga szerény módján segítsen ennek az egész országot érintő, de eddig elhallgatott kérdésnek társadalmi nyilvánosság elé kerülését. A tervek akár egy részének megvalósítása sok szakértő véleménye szerint jövátelhetetlen károkat okozna. Ebben az esetben a kormányzat nem vállalhatja annak kockázatát, hogy csak a szakértők másik csoportjára hallgatva, nem véve figyelembe a súlyos ellenérveket a nyilvánosság kizárásával döntsön.

Takács József

+ + +

----- A továbbiakban közöljük az ELTE BTK KISZ-bizottságának állásfoglalását a Gabčíkovo-Nagymarosi vízlépcsőrendszer ügyében, mely az ELTE BTK-n megjelenő lapban, a Hóbagoly-ban jelent meg. Egyetemünk KISZ-szervezeteinek politikai felolálósságérzetét bizonyítaná, a KISZ tekintélyét erősítené, ha ebben a kérdésben - a pestiekhez hasonlóan - állást foglalnának. a szerk. -----

AZ ÁLLÁSFOGLALÁS:

Az utóbbi hetekben egyetemünkön egyre gyakrabban téma - magántársaságokban és különböző fórumokon a Gabčíkovo-Nagymarosi vízlépcsőrendszer. A legkülönbözőbb szempontú érvek és indulatok csapnak össze, és ez különösen nehezé teszi a helyzet megítélését. A beruházás gazdaságosságának, a természeti egyensúlyra gyakorolt hatásának pontos felmérése szakmai kérdés. Am a keringő hírek szerint a szakemberek álláspontja nem egységes, a vitákból nem informálják a közvéleményt, s ez jogos aggodalommal tölt el mindenkit.

Az építkezés nem tervezett, utólagos költségeit tízmilliárdokban becsülik, a vizek természetes öntisztulásának csökkenése állítólag ivóvíz készleteinket komolyan veszélyezteti. Az utóbbi években megjelent cikkek alapján úgy tűnik: nincs e témában széleskörű és megalapozott szakmai vita; bár a tudósok és a szakértők több táborra oszlanak, mindenre kiterjedő, meggyőző szakmai álláspontot nem ismerünk. /folyt. az 5. oldalon/

Mindezekből kiindulva az ELTE BTK KISZ-bizottsága III. 20-i ülésén a következőképpen foglalt állást:

1. Javasoljuk, hogy a vizlépcsőrendszer jelentőségére való tekintettel a KISZ KB és Környezetvédelmi Tanácsa szorgalmazza a kérdést tárgyaló korrekt szakmai vitát - amelybe minden érintettet vonjanak be - a széleskörű nyilvánosság előtt, egészen a döntéshozatalig.

2. Amennyiben a viták során szakmai-tudományos álláspont ezt egyértelműen alátámasztja

a KISZ KB foglaljon állást a jelenlegi tervek megvalósítása ellen, a munkálattok azonnali leállítását mellett.

3. A Gabčíkovo-Nagymaros vizlépcsőrendszer ügye figyelmeztet: ilyen sok embert érintő döntések előkészítő fázisában nélkülözhetetlen a széles nyilvánosság kontrollja előtt zajló szakmai vitát.

A KISZ KB ezt tekintse fontos politikai kérdésnek, s következetesen képviselje a megfelelő fórumokon.

Budapest, 1984 március 20.

ELTE BTK KISZ-
bizottság

+ + +

EGY TÖRÖKNYELI BARÁTSÁGI MARGÓJÁRA

...ITTA BORÁT

"A magyar jobb létért, a talján hitéért:

- Egyedül a lengyel küzd a Szabadságért."

/19. sz.-i magyar diákdal/

A lengyelek nem szeretnek dolgozni. Állandóan sztrájkolnak, s így nem csoda, hogy csupán a magyar élelmiszervonatoknak köszönhetik, hogy, ennyit is ehetnek. /Mellesleg ezek okozzák az élelmiszerek hazai áremelkedését./
A vonatok. Tehát, hogy esznek./

A lengyel munka helyett csak "seftel", törölközőt árul a miskolci piacon és a Polonia-expresszen esernyőt.

Ime, néhány Lengyelországról és a lengyelekről széles körben elterjedt vélemény, bár a "lengyel kérdés" elsősorban a sztrájkok idején foglalkoztatja közvéleményünket /talán törvényszerűen muló jelleggel, de azért egy kicsit azért ezzel is a kérdés lényegére mutatva/, s adta a "kérdésre" a fenti, bántóan hamis feleleteket. S a hazug válaszok ebben az esetben különösen nyomasztóak, mert ezekkel a lengyel-magyar kapcsolatokban /legalábbis magyar részről/ új óra kezdődött: a részvégtelenségé, sőt az ellenszenvé. Előfordult már, hogy kormányaink ellentétes oldalon álltak, ám az, hogy az egyik nép tömegei ilyen averzióval viselkedjenek a másik nép iránt, az nem.

Nem a politikai állásfoglalásokra gondolok, s nem is az értelmiség egyes csoportjaira, melyek tovább ápolják a baráti viszonyt; de hiába, a lényeg veszett el: a tömegek rokonszenve.

A két népet - az előbbieket alapján mondjuk azt: egykoron - olyan baráti szálak fűzték egymáshoz, melyekhez fogható talán nem is található az európai népek közötti kapcsolatokban.

Nem az egyes rétegek hagyományápolásáról volt csupán szó, mint manapság,